

Bodzási Balázs*

A Csődtörvény legújabb módosítása a dologi hitelbiztosítékok jogosultjai szempontjából

2017. július 1-én lépett hatályba a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstvm.). A Cstvm. rendelkezései több ponton módosították a zálogjogosultra vonatkozó szabályokat. Emellett a Cstvm. – követve a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Ptkm.) rendelkezéseit – a fiduciárius hitelbiztosítékok jogosultjainak a helyzetét is rendezni kívánta a csőd- és felszámolási eljárásban.

1. A ZÁLOGJOGOSULTRA VONATKOZÓ ÚJ, EGYSÉGES KIELÉGÍTÉSI SZABÁLY

A 2017. július 1-én hatályba lépett módosítások közül kiemelkedik a Cstv. 49/D. §-át érintő új szabályozás, amelynek egyik fő célja a zálogjog egységes kezelése, az egyes zálogfajták felszámolási eljárásban történő eltérő megítélésének a megszüntetése, és ennek következtében a zálogjogosultra irányadó szabályok egyszerűsítése. Ennek keretében a Cstvm. hatályon kívül helyezi a Cstv. 49/D. § (2) bekezdésében a körülírással meghatározott zálogtárgyra vonatkozó speciális rendelkezéseket. A jogalkotó ezzel is erősíteni kívánja a zálogfedezet stabilitását a felszámolási eljárásban, amelyet kiemelkedően fontos nemzetgazdasági érdeknek tekint.

A Cstvm. 24. §-a alapján a zálogjogosultak – függetlenül attól, hogy zálogjoguk milyen vagyontárgyat terhel – egységesen a Cstv. 49/D. § (1) bekezdése alapján tarthatnak igényt privilegizált kielégítésre. Ez a privilegizált kielégítés azonban a zálogjogosultat csak követelésének a zálogtárgy értékesítése során befolyt összeg erejéig illeti meg (vagyis ameddig a követelés zálogjoggal fedezett). Az ezt követően esetlegesen fennmaradó (zálogjoggal már nem fedezett) követelésrésze a Cstv.

57. § (1) bekezdésének *b)* pontja alapján, a nem fedezett kése delmi kamatkövetelésére pedig a Cstv. 57. § (1) bekezdésének *g)* pontja alapján tarthat igényt a zálogjogosult.

A Cstvm. 24. §-a szerint – amely a Cstv. 49/D. §-át módosította –, amennyiben a zálogjogosult a Cstv. 46. § (7) bekezdésében meghatározott befizetési kötelezettségét teljesítette, és követelése nem a Cstv. 3. § (1) bekezdés *g)* pontja szerinti függő követelés, a felszámoló a következőképpen jár el: Ha a zálogjog a felszámolás kezdő időpontja előtt jött létre,¹ a felszámoló a zálogtárgy értékesítése során befolyt vételárból – követelésen alapított zálogjog esetén pedig a követelés beszédéséből, behajtásából származó bevételből – az alábbi tételeket vonhatja el:

- a zálogtárgy élet- és vagyonsbiztonságot veszélyeztető állapotának elhárításával közvetlenül összefüggő, hatósági határozattal elrendelt munkálatok igazolt költségeit;
- a zálogtárgy Cstv. 40. § szerinti perekkel történő vizs zszakvetelésének, a zálogtárgy megőrzésének, állag megővésának, értékesítésének költségeit;
- a zálogtárggyal összefüggésben a felszámolás kezdő időpontját követően esedékessé váló és befizetendő adókat, igazgatási szolgáltatási díjakat;
- követelésen alapuló zálogjog esetén a követelés behaj tásából származó bevételből a behajtás költségeit;
- a nettó vételár (a követelés behajtásából származó be vétel) legfeljebb 1%-ának megfelelő mértékű összeget a Cstv. 57. § (2) bekezdés *f)* pontjában meghatározott költségként; valamint
- a nettó vételár – illetve a követelés behajtásából szár mazó bevétel – 7,5%-ának megfelelő összeget.²

Az *a)–f)* pont szerinti levonásokat követően fennmaradó összeget a felszámoló 15 napon belül³ az értékesített zálog-

¹ Itt „a zálogjog keletkezett” kifejezést módosította a Cstvm. „a zálogjog létrejött” fordulatra, amely a Ptk. terminológiáját követi.

² A Cstvm. az *f)* pontban korábban szereplő 5%-ot 7,5%-ra emelte. Ezt azonban együtt kell értelmezni a Cstv. 49/D. § (2) bekezdésében fog lalt, a körülírással meghatározott zálogtárgyra irányadó speciális szabály hatályon kívül helyezésével.

³ Itt a „haladéktalanul” kifejezést módosította a Cstvm. a „15 napon belül” fordulatra.

tárgyat terhelő, zálogjoggal biztosított követelés (tőke, szerződéses kamat, költségek) kielégítésére köteles fordítani. Több zálogjogosult esetén a Ptk. 5:118–5:122. §-ában meghatározott kielégítési sorrendet kell figyelembe venni.

A felszámoló a Cstv. 49/D. § (1) bekezdés *f)* pontja szerinti összegből 3 %-nak megfelelő összegű felszámolói díjelőleget és ezt a díjelőleget terhelő ÁFA megfizetéséhez szükséges össze get veheti fel. További 2%-ot a felszámoló haladéktalanul a Fő városi Törvényszék Gazdasági Hivatala részére utal át. Ennek alapján tehát a felszámolónak az öt díjelőlegként megillető 3% + áfa-t, valamint az állam javára a további 2%-ot a zálog tárgy nettó vételára 7,5%-ának megfelelő összegből kell ki egyenlítenie.

A Cstv. 49/D. § (1) és (2) bekezdései szerinti levonásokat és kifizetéseket követően fennmaradó összeget a felszámoló a Cstv. 57. § (1) bekezdésében felsorolt tartozások teljesítésének fedezetéül köteles elkülöníteni.

Amennyiben a zálogjogosult hitelezőnek a zálogtárgy ér tékesítéséből befolyó összeget meghaladóan további követelé se marad fenn, annak megtérítésére a Cstv. 57. § (1) bekezdé sében foglaltak alapján tarthat igényt. Ezt a követelésrészt a felszámolási eljárás szempontjából zálogjoggal nem fedezett nek kell tekinteni. A zálogjoggal nem fedezett kése delmi ka matkövetelésére pedig a zálogjogosult is a Cstv. 57. § (1) be kezdésének *g)* pontja alapján tarthat igényt.

Itt röviden ki kell térni arra a kérdésre, hogy a Cstv. 49/D. § (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából a biztosított kö vetelésbe beletartozik-e a kése delmi kamat. A Ptk. 5:98. § (2) bekezdése alapján erre igenlő választ kell adni, vagyis a zá logtárggyal való helytállás terjedelme nemcsak a szerződéses (ügyleti), hanem a kése delmi kamatkövetelésre is kiterjed. Ez azonban csak a zálogjogosult követelésének a zálogtárggyal fedezett részéhez kapcsolódó kése delmi kamatot jelenti. Ennek alapján a Cstv. 57. § (1) bekezdésének *g)* pontjába a nem privilegizált kése delmi kamatkövetelések sorolandók (ÍH 2010. 95.; BDT 2009. 223.).

A Cstv. 49/D. § (1) bekezdésének alkalmazása körében tehát kö zömbös, hogy a privilegizált követelés tőke, ügyleti, vagy kése delmi kamat, ez a szakasz ugyanis ilyen külön b ségtételt nem tartalmaz. A Cstv. 49/D. § (1) bekezdésének alkalmazása során csak azt kell eldönteni, hogy az adott hi telezői követelés zálogtárggyal biztosított követelés-e. Ennek hiányában a kése delmi kamatkövetelés a Cstv. 57. § (1) be kezdés *g)* pontjában meghatározott követelések körébe tartozik.

Abban a kérdésben, hogy a zálogjog kiterjed-e a szerző déses és a kése delmi kamatokra is, mindenekelőtt a feleknek kell megállapodniuk, így ezt a kérdést az alapügyletben vagy a zálog szerződésben ajánlott rendezni. Ennek egyértelmű szabályozása esetén, amennyiben az alapul szolgáló szerző désből származó követelést a hitelező engedményezi, akkor a Ptk. 5:99. § (1) bekezdése értelmében ezzel egyidejűleg a kö vetelést biztosító zálogjog is átszáll az új jogosultra, akinek így a kése delmi kamatra és az ügyleti kamatra is kiterjedő zálogjoggal biztosított követelése áll fenn a kötelezettel szem ben. A biztosított követelés későbbi engedményezésére is gondolva, a felek tehát megtehetik, hogy a zálogjogot az ügyleti és a kése delmi kamatra jogügyleti úton egyaránt kiterjesztik.

2. A KÖVETELÉSEKEN FENNÁLLÓ ZÁLOGJOGRA VONATKOZÓ ÚJ SZABÁLYOZÁS

A bírói gyakorlat bizonytalansága miatt szükségessé vált a jogalkotói állásfoglalás abban a kérdésben, hogy kiterjed-e a zálogjog azokra a felszámolás alatt álló adóst megillető követe lésekre, amelyek a felszámolási eljárás megindulása után vál tak esedékessé.

A Cstvm. 24. § (2) bekezdése ennek érdekében egészíti ki a Cstv. 49/D. §-át egy új (2a) bekezdéssel. Ez kimondja, hogy a 49/D. § alkalmazásában létrejönnek kell tekinteni a felszámolás kezdő időpontját megelőzően kötött zálog szerződéssel olyan követelésen alapított zálogjogot is, amely követelés a fel számolás kezdő időpontja előtt létrejött jogviszonyból a felszámolás kezdő időpontját követően keletkezett.

A Cstvm.-hez fűzött indokolás külön is kiemeli, hogy a Cstv. 49/A. § új (2a) bekezdése azt kívánja egyértelművé tenni, hogy a felszámolási eljárás során az olyan követelésen alapított zálogjogot is létrejönnek kell tekinteni, amely követelés a fel számolás kezdő időpontja előtti jogviszonyból származik, de csak az említett időpontot követően keletkezett, vagyis csak e későbbi időpontban válhatott a felszámolást megelőzően ala pított zálogjog tárgyává. Ennek következtében a felszámolási eljárás megindulása után keletkező követelést is olyan zálog tárgynak kell tekinteni, amelyre a Cstv. 49/D. § (1) bekezdésé ben írt általános szabályok az irányadók. Ezzel a Cstvm. egy értelművé teszi, hogy a felszámolás megindulása előtt a jövőbeli követeléseken alapított zálogjog az adóst megillető azokra a követelésekre is kiterjed, amelyek a felszámolási eljá rás megindulása után keletkeztek, illetve folytak be az adóshoz.

Tekintettel erre a Cstvm.-ben foglalt módosításra, a Kúria korábbi gyakorlata felülvizsgálatra szorul (lásd 2016/G/4. elvi határozat - Kúria Gfv. VII.30.086/2016.).

3. AZ ÖNÁLLÓ ZÁLOGJOG NEVESÍTÉSE A CSTV.-BEN

A Cstvm. a Cstv. 49/D. § (3) bekezdésének a módosításá val a dologi kötelezettséggel együtt nevesíti az önálló zálogjog gal, illetve az átalakításos önálló zálogjoggal terhelt ingatlan ból a biztosítéki szerződés szerint kielégíthető követelést. A felszámolási eljárás során ezek is a zálogjoggal biztosított követelésekkel azonos elbírálás alá esnek.

A Cstvm.-hez fűzött részletes indokolás is kiemeli, hogy ezt a módosítást az önálló zálogjog intézményének újraszabá lyozása tette szükségessé.⁴ A módosítás azt célozza, hogy a zá logjoggal biztosított követelésekkel azonos elbírálás alá essen az önálló zálogjog is, amely a követelésre nem közvetlenül, hanem a biztosítéki szerződésben meghatározott biztosítéki célnak megfelelően nyújt fedezetet. Önálló zálogjog alapítása esetén ugyanis a biztosítéki szerződésben kell – egyebek kö zött – azt a követelést is meghatározni, amelyre biztosítékként

* Bodzási Balázs: Igazságügyi Minisztérium, igazságügyi és magánjogi jogalkotásért felelős helyettes államtitkár, Budapesti Corvinus Egyetem, Gazdasági Jogi Tanszék, tanszékvezető

⁴ Az újraszabályozott önálló zálogjogról részletesebben lásd: Bodzási Balázs: Önálló zálogjog. In: Bodzási Balázs (szerk.): *Hitelbiztosítékok*. HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2016. 749–813.

az önálló zálogjog szolgálat. Az önálló zálogjog esetében tehát a biztosítéki szerződés szerint kielégíthető követelés az a követelés, amelyet a felszámolási eljárásban a járulékos zálogjoggal biztosított követeléssel azonosan kell megítélni a Cstv. hivatkozott szabályának alkalmazása során.

4. A FIDUCIÁRIUS BIZTOSÍTÉKOK JOGOSULTJAIRA VONATKOZÓ ÚJ SZABÁLYOK

A Ptkm. a Ptk. 6:99. §-át is módosította. Ennek a fiduciárius hitelbiztosítékok semmisségét kimondó szakasznak a 2016. július 1-jétől hatályos szövege szerint semmis az a kikötés, amelyben fogyasztó követelés biztosítása céljából tulajdonjog, más jog vagy követelés átruházására vagy vételi jog alapítására vállalt kötelezettséget. A Ptkm. tehát enyhített az ún. fiducia-tilalmon és nem fogyasztói körben újra lehetővé tette ezeknek a biztosítékoknak az alkalmazását. Ezzel egyidejűleg azonban szükségessé vált a fiduciárius biztosítékok jogosultjai helyzetének a csőd- és felszámolási eljárásokban történő rendezése.

Ezzel kapcsolatban külön is ki kell azt emelni, hogy a Cstv. szempontjából a csőd-, illetve a felszámolási eljárás előtt kötött és teljesített biztosítéki célú tulajdonátruházás egy tekintet alá esik az összes többi tulajdonátruházással. Ez pedig azt jelenti, hogy a biztosítéki célú tulajdonátruházással érintett vagyontárgy kikerül az adós vagyonából, vagyis nem része a csődtömegnek. Ezzel kapcsolatban a felszámoló, illetve az adós hitelezői számára csak a Cstv. 40. §-ában biztosított megtámadási lehetőség áll fenn. Ezért is vált szükségessé a fiduciárius biztosítékokkal összefüggésben a Cstv. 40. §-ának a módosítása is.

A Cstvm. a biztosítéki tulajdonátruházáson kívüli fiduciárius hitelbiztosítékok jogosultjai számára a zálogjogosulttal azonos jogállást és elbírálást nyújt. Ennek megfelelően a Cstv. új 4/B. §-a kimondja, hogy a 4/A. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a biztosítéki célú vételi jogra, illetve jog vagy követelés biztosítéki célú átruházására is, feltéve, hogy

- az erre vonatkozó jogszerzési nyilatkozatot a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyezték, vagy
- a jogosult vételi jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztette, és igazolni tudja, hogy a vételi jogot pénzbeli követelése teljesítésének biztosítékául szerződésben kötötte ki.

A zálogjogosulttal azonos elbírálásnak, illetve önmagában a joggyakorlásnak a feltételül a Cstv. a fiduciárius hitelbiztosítékok megfelelő nyilvántartásba való bejegyzését írja elő. Ez a legtöbb esetben az ingatlan-nyilvántartás, illetve a hitelbiztosítéki nyilvántartás. Annak érdekében, hogy a fiduciárius hitelbiztosítékok a hitelbiztosítéki nyilvántartásba is bejegyezhetőek legyenek a Cstvm. 47. §-a egy új 19/A. §-al egészíti ki a hitelbiztosítéki nyilvántartásról szóló 2013. évi CCXXI. törvényt (a továbbiakban: Hbnytv.). Ez az új szakasz a jogszerzési nyilatkozatról szól.

A Cstvm. szerint tehát biztosítéki célú vételi jog, illetve biztosítéki célú jogátruházás jogosultja ezeket a biztosítékokat a csődeljárás, illetve a felszámolási eljárás során akkor gyakorolhatja, ha az említett jogszerzésre jogosult az erről szóló jognyilatkozatot bejegyeztette a hitelbiztosítéki nyilvántartásba. Ha pedig ingatlanra vonatkozóan vételi jogot kötött ki, azt az

ingatlan-nyilvántartásba jegyeztette be, és ezzel összefüggésben azt is igazolni tudja, hogy ezt a jogát korábban valamely követelése biztosítékául kötötte ki.

Emellett a Cstv. 38. § új (5a) bekezdése is rögzíti, hogy a fiduciárius biztosítékok jogosultja biztosítéki jogát a felszámolási eljárásban a zálogjogosultakra irányadó szabályok szerint érvényesítheti. Ennek azonban a megfelelő nyilvántartásba (hitelbiztosítéki nyilvántartás, ingatlan-nyilvántartás) való bejegyzés ugyancsak feltétele.

A csődeljárás szempontjából a Cstv. 12. § (3) bekezdés a) pont új ac) alpontja mondja ki azt, hogy a biztosítékul szolgáló vagyontárgy értéke erejéig az a követelés is biztosított, amely kifizetésének biztosítására az adós vagyontárgyán a csődeljárás kezdeményezését megelőzően

- biztosítéki célból vételi jogot alapítottak, vagy
- az adóst megillető jognak vagy követelésnek biztosítéki célból történő átruházását kötötték ki (Cstvm. 7. §).

Az adóst megillető jognak vagy követelésnek biztosítéki célból történő átruházása esetén további feltétel, hogy az erre vonatkozó jogszerzési nyilatkozatot a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyezzék. Vételi jog esetén pedig – amennyiben az ingatlanra vonatkozik - két együttes feltételt ír elő a Cstvm. 7. §-a: a vételi jogot az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték és a jogosult igazolja, hogy a vételi jogot valamely követelése teljesítésének biztosítékául kötötte ki.

A felszámolási eljárásra nézve a Cstv. 28. § (2) bekezdés módosított f) pontja rögzíti azt, hogy a felszámolást elrendelő jogerős végzés közzétételének tartalmaznia kell a biztosítéki célú vételi jog alapításával, illetve a jog vagy követelés biztosítéki célú átruházásával érintett, a hitelbiztosítéki nyilvántartásba vagy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogosultaknak szóló felhívást is. Ebben az esetben is azonban az a privilegizált besorolás feltétele, hogy a jog vagy követelés biztosítéki célú átruházásáról szóló jogszerzési nyilatkozat a hitelbiztosítéki nyilvántartásba bejegyzésre került. Ingatlanra vonatkozó vételi jog kikötése esetén az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésnek kell megtörténnie ahhoz, hogy a vételi jog jogosultját privilegizált jogállás illesse meg (Cstvm. 12. §).

Végül utalni kell a Cstv. 40. § (1) bekezdésének új d) pontjára is. Ez az új pont a fedezetelvonó szerződések felszámoló, illetve hitelező általi megtámadásának az esetköreit egészítette ki a fiduciárius hitelbiztosítékokkal összefüggésben.

A Cstv. 40. § (1) bekezdésének új d) pontja szerint a tudomásszerzéstől számított 120 napon,⁵ de legfeljebb a felszámolást elrendelő végzés közzétételének időpontjától számított 1 éves jogvesztő határidőn belül a hitelező – vagy az adós nevében a felszámoló – a bíróság előtt keresettel megtámadhatja az adósnak a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző három éven belül és azt követően megkötött szerződését vagy más jognyilatkozatát, ha annak tárgya olyan

- biztosítéki célú tulajdonátruházás, illetve
- jog vagy követelés biztosítéki célú átruházása vagy
- biztosítéki célú vételi jog gyakorlása volt,

amelynek alapján a jogosult a szerzett jogával olyan módon élt, hogy az adóssal szemben fennálló elszámolási

⁵ A Cstv. 40. § (1) bekezdésébe a korábbi 90 nap helyett a 120 napot a Cstvm. 39. § 6. pontja iktatta be.

kötelezettségét nem vagy nem megfelelően teljesítette, illetve a biztosított követelést meghaladó fedezetet az adósnak nem adta ki. Ha a jogszerzésre jogosult a tulajdonjog, más jog vagy követelés biztosítéki célból történő megszerzését a hitelbiztosítéki nyilvántartásba, illetve vételi jogát az ingatlan-nyilvántartásba nem jegyeztette be, a megtámadás feltételeinek fennállását vélelmezni kell.

5. A ZÁLOGTÁRGY ELSŐ RANGHELYI ZÁLOGJOGOSULT ÁLTALI MEGVÉTELÉRE VONATKOZÓ ÚJ RENDELKEZÉS

A Cstv. 49/D. § (8) bekezdésében foglalt új szabály alapján a zálogtárgyat az első ranghelyi zálogjogosult – a törvényben írt feltételek fennállás esetén – úgy vásárolhatja meg, hogy a szükséges ráfordítások és terhek megfizetésén túlmenően csak a vételár és a felszámolási eljárásban értékesített vagyontárgyat terhelő zálogjoggal biztosított, elismert követelése közötti pozitív különbözetet kell megfizetnie. Az első ranghelyi zálogjogosult ennek alapján az értékesített vagyontárgyat terhelő zálogjoggal biztosított, elismert követelése erejéig kvázi beszámítással élhet. Mindez azonban nem érinti a Cstv. 36. § (1) bekezdésében a hitelezői követelések tekintetében a beszámítási jog gyakorlására vonatkozó rendelkezéseket.

Az új szabály mögött álló jogpolitikai szempont az volt, hogy irreális lenne a zálogjogosulttól azt megkívánni, hogy a teljes vételárat fizesse meg, majd abból a zálogjoggal biztosított követelésre eső összeget a felszámoló adja vissza neki. Ezzel a kedvezményrel a módosítás nyomán csak az elsőhelyi zálogjogosult élhet, a rangsorban hátrább álló zálogjogosultak azonban nem.

Mindez természetesen nem zárja ki azt, hogy a zálogtárgyat a rangsorban hátrább álló zálogjogosult vásárolja meg. Ő azonban nem élhet a Cstv. 49/D. § (8) bekezdésében biztosított lehetőséggel, vagyis nem számíthatja be a vételárba a követelését. Emellett csak annyiban kaphat kielégítést, amennyiben az őt megelőző zálogjogosult kielégítése után még maradt a számára a zálogtárgy értékesítéséből befolyt vételárból kielégíthető összeg.

A jövőre nézve természetesen elképzelhető a Cstv. olyan módosítása, amely a rangsorban hátrább álló zálogjogosultak számára is megadná ezt a lehetőséget. Ehhez azonban olyan megfelelő számítási módszert kell a törvényben rögzíteni, amely kizárja azt, hogy bármelyik záloghitelező a többi zálogjogosult rovására indokolatlan előnyhöz jusson. Ennek egyik fontos eleme lenne annak kimondása, hogy ha nem az első ranghelyi zálogjogosult vásárolja meg a zálogtárgyat, akkor a vevőt terhelő fizetési kötelezettségeken [Cstv. 49/D. § (1) bekezdés a)–c) pontig bezárólag] kívül azt az összeget is meg kell fizetnie, amely az őt rangsorban megelőző zálogjogosultnak a Cstv. 49/D. § (1) bekezdés alapján járna, ha zálogjogosultakon kívül álló harmadik személy vásárolná meg az érintett zálogtárgyat.

6. AZ ALZÁLOGJOG ÉS A ZÁLOGJOGOSULTI BIZOMÁNYOS NEVESÍTÉSE A CSTV.-BEN

A Ptkm. az alzálogjogra és a zálogjogosulti bizományosra vonatkozó rendelkezéseket is módosította. Emiatt szükségessé vált rendezni a Cstv.-ben azt, hogy az alzálogjog jogosultja, illetve a zálogjogosulti bizományos a csőd-, illetve felszámolási eljárásokba bekapcsolódhasson.⁶

Ezzel kapcsolatban egyrészt azt kellett kimondani, hogy a csődeljárásban az a követelés is biztosított – a biztosítékul szolgáló vagyontárgy értéke erejéig –, amely kifizetésének biztosítására alzálogjogot alapítottak. Zálogjogosulti bizományos kijelölése esetén pedig akkor is biztosítottnak minősül a követelés, ha e követelés nem vagy nemcsak a zálogjoggal rendelkező zálogjogosulti bizományost illeti meg [Cstv. 12. § (3) bekezdés]. Ezt azért kellett a Cstv.-ben külön is szabályozni, mert a zálogjogosulti bizományos kijelölése az egyetlen olyan eset, amikor a zálogjogosult és a biztosított követelés jogosultja nem azonos személy. Lehetővé kellett tehát tenni azt, hogy a zálogjogosulti bizományos is biztosított hitelezőként vegyen részt a csődeljárásban.

Ugyanezt a kérdést rendezni kellett a felszámolási eljárás során is. Emiatt a felszámolási eljárás megindulásáról rendelkező Cstv. 28. § (2) bekezdésének f) pontjában is nevesítve lett az alzálogjog jogosultja, valamint a zálogjogosulti bizományos. Ennek alapján a felszámolást elrendelő végzés közzétételének a hitelezők körében nemcsak a zálogjogosultnak, hanem az alzálogjog jogosultjának, illetve a zálogjogosulti bizományosnak szóló felhívást is tartalmaznia kell, mégpedig abban az esetben is, ha a biztosított követelés nem, vagy nemcsak őt illeti meg.

Ezzel a Cstvm. egyértelművé teszi, hogy a felszámolási eljárás során a zálogjogosulti bizományost abban az esetben is fel kell hívni a zálogjoggal biztosított követelések bejelentésére, ha e követeléseknek nem ő a jogosultja. Ennek külön kimondására azért volt szükség, hogy a felszámolási eljárás során ezeket a követeléseket a zálogjogosulti bizományos biztosított követelésként tudja érvényesíteni, annak ellenére is, hogy ezeknek a követeléseknek nem ő, hanem az őt kijelölő hitelezők a jogosultjai. Ez a rendelkezés a zálogjoggal fedezett követelések érvényesíthetőségére vonatkozik. A zálogtárggyal nem fedezett követelések érvényesítésére azonban a zálogjogosulti bizományos főszabály szerint már nem jogosult, kivéve, ha a biztosított követelések jogosultjai őt erre is feljogosították (meghatalmazták).

A Cstvm. végül a Cstv. 49/D. § (3) bekezdésében is külön nevesíti az alzálogjoggal terhelt követelést, amely ennek alapján azonos elbírálás alá esik a zálogjoggal biztosított követelésekkel.

⁶ Ezzel kapcsolatban lásd BODZÁSI Balázs: Zálogjogosulti bizományos. In: BODZÁSI Balázs (szerk.): *Hitelbiztosítékok*. HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2016. 376–377.